

РОССИЯ РУСИЯ

Сегодня
Двухязычный еженедельник
ДНЕС

Двухязычен седмичник

Основан 1997 г. Брой 51 (1181), Година XXIV, 23-30 декември 2021 г.

Цена 0,80 лева

СООТЕЧЕСТВЕННИК

Новогоднее обращение Посла России в Болгарии Э.В. Митрофановой к читателям газеты "Русия днес - Россия сегодня"

Уважаемые болгарские друзья, дорогие соотечественники-читатели газеты "Русия днес - Россия сегодня!"

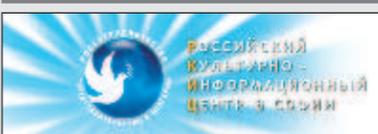
Подходит к концу 2021 год. Каждому из нас он запомнится по-своему. Для меня он стал годом перемен. С февраля я работаю в гостеприимной Болгарии. Признаюсь, за непродолжительное время эта удивительная страна успела занять особое место в моем сердце.

Мне удалось посетить немало городов и регионов, побывать во многих монастырях и храмах Болгарской церкви, проникнуться духом русско-болгарского воинского братства в Плевне, подняться на величественную Шипку и принять участие в красочном празднике роз в Казанлыке.

Благодарю наших соотечественников за поддержание глубокой духовной связи с исторической Родиной, за сопричастность к ее судьбе. Ваша энергия и неравнодушие являются залогом дальнейшего укрепления взаимопонимания между народами наших стран.

Остается совсем немного времени до наступления новогодних праздников - светлых и радостных дней для всех нас. От всей души поздравляю вас с наступающим Новым годом и Рождеством. Пусть в 2022 году исполнятся заветные желания. Искренне желаю всем вам здоровья, успехов и благополучия.

Следващият брой на в. Русия днес-Россия сегодня" ще излезе на 7 януари 2022 г.

Вестник "Русия днес -
Россия сегодня" -
истината за нова Русия!
Кат. № 605
Web адрес: rusiadnes.bg

Светли и весели Коледни и Новогодишни празници!

51
9 771313 764019

Путин: Няма накъде повече да отстъпваме!

На разширено заседание на колегията на Министерството на отбраната във вторник Владимир Путин заяви, че Русия е длъжна и по-нататък да усъвършенства своите Въоръжени сили, тъй като не може да сярва дори на юридически оформени гаранции за сигурност от страна на Запада. Руският държавен глава подчерта, че предложението на Москва за сигурност не са ултиматум, но е необходимо САЩ и техните

съюзници да разбират - Русия няма накъде повече да отстъпва. И ако Западът продължава своята линия, страната ще вземе адекватни военнотехнически мерки и ще реагира твърдо на неприятелските стъпки, предупреди президентът.

Той напомни, че Москва е обезпокоена от нарастването на силите и мащабните маневри на западните граници на Русия, разгръщането на елементи от американската противоракетна от-

брана: "Ако ракетните комплекси на САЩ и НАТО се появят в Украйна, полетното им време до Москва ще бъде 7-10 минути, а при разполагане на хиперзвуково оръжие - до пет."

Предложените от Русия проекти за договори със САЩ и НАТО за отказ от разполагане на ударни въоръжения в Източна Европа и прекратяването на разширяването на алианса на изток не е ултиматум, но на Вашингтон и неговите съюзни-

ци ще се наложи да разберат сериозността на положението: "Онова, което те сега правят или се опитват да правят на територията на Украйна, не е на хиляди километри от нашата национална граница. Това е на прага на дома ни. Те трябва да разберат, че ние няма накъде повече да отстъпваме."

Според президента Москва не я устройват опитите да бъдат подценени, хвърлени в някое блато нейните предложения, но дори в случай на

получаване на юридически закрепени гаранции не си струва да им се доверяваме напълно, "защото САЩ излизат лесно от всякакви международни договори, които по една или друга причина стават неинтересни за тях". Едновременно с това Путин подчерта, че Русия ще се опита да реши проблема по дипломатически път: "Въоръжените конфликти, кръвопролитията абсолютно не са наш избор. Не искаме такава развие на събитията."

Алиансът иска да се свика Съветът Русия-НАТО

Северноатлантическият съюз предлага на Русия да бъде проведено заседание на Съвета Русия-НАТО в началото на следващата година, за да бъде обсъдена ситуацията в Украйна, заяви във вторник генералният секретар на алианса Йенс Столтенберг на брифинг в Брюксел. Той подчерта, че НАТО никога няма да тръгне на компромиси с Русия за правото на Украйна "да избира свой път" и да претендира за членство в алианса, както и за правото на държавите от НАТО да защитават останалите страни от блока.

"Готови сме за диалог с Русия. Имам намерение да

свикам Съвета Русия-НАТО в началото на следващата година, за да седнем и обсъдим ситуацията около Украйна", каза Столтенберг.

"НАТО никога няма да се съгласи на компромис с Русия по повод разширяването и суверенното право на европейските страни, а това се отнася и за Украйна, да избират свой път, както и правото на държавите от НАТО да защитават целия алианс", каза той в отговор на въпрос за руските предложения за гаранции за сигурността в Европа.

"Страните от НАТО имат единна позиция и единен подход към Русия. Той е основан

върху съдържането и отбраната, както и върху готовността да се защитаваме един друг, но ние сме отворени за диалог", каза Столтенберг за реакцията на НАТО към инициативата на Русия. За пореден път той заяви, че НАТО смята диалога за особено важен в тези сложни времена, когато е необходимо да се седне и да се обсъди понижаването на напрежението.

"Всеки диалог с Русия обаче трябва да уважава ключовите принципи и документи, върху които е граден мирът в продължение на десетилетия, и да отговаря на загрижеността на НАТО", каза той.

Газът по тръбопровода Ямал-Европа е спрян

Физическият поток на газ през газопровода Ямал-Европа към Германия е спрян за втори пореден ден /в сряда/, поради отказа на "Газпром" да резервира помпено-вайки се на данни на газопрепосния оператор Gascade.

Транснационалният газопровод Ямал-Европа минава през територията на четири държави - Русия, Беларус, Полша и Германия. На 21 декември газовият холдинг отново не е резервирил мощности за транзит на природен газ през Полша по газопровода Ямал-Европа за 22 декември. От самия "Газпром" са отбелязали, че компанията доставя газ за Европа съгласно исканията на потребителите в съответствие с действащите договори. Същевременно резервните доставки на газ по газопровода от Германия до Полша продължават. Посоката на газа през тръбопровода зависи от заявките, които газопрепосният оператор получава от клиентите.

През декември "Газпром" предпочете да резервира на търг капацитета на газ през Ямал-Европа ежедневно. През ноември холдингът не е поръчвал предварително допълнителни мощности за транзит на газ през Полша за декември 2021 г. От "Газпром" тогава са заявили, че може бързо да резервират допълнителни мощности на по-кратка основа - за отделна седмица или денонощие.

На фона на спада на пренос на газ през газопровода Ямал-Европа и новините за възможно застудяване, цената на газа в Европа счупи няколко исторически рекорда на борсовите търгове към 22 декември и стигна до 2300 щатски долара за 1000 куб.м.

В НАТО няма консенсус за преговори с Москва

Съюзниците от НАТО не са стигнали до консенсус за преговори с Русия по въпроса за гаранциите за сигурността и техния формат, пише вестник "Файненшъл Таймс", като се позовава на свои източници.

Според изданието, съюзниците от НАТО са се примили с необходимостта да водят преговори с Русия - военните от западните страни искат да избегнат прекия отказ от предложението на Москва и заради това се опитват да намерят области на взаимно съгласие и да успокоят ситуацията.

В свое обръщение чиновниците от западните стра-

ни отхвърлят почти всички предложения на Русия, като ги смятат за невъзможни, неправдоподобни и противоречиви на договорите, сключени след края на студената война. Въпреки това те признават, че "затворените врати" като отговор на дипломатическото предложение на Москва могат да влошат нещата.

"Проблемът е, че, ако просто кажат "не" на предложенията на Москва, няма да има пространство за преговори", казва пред вестника неназован високопоставен дипломат от НАТО. Според него страните членки на НАТО и на Евросъюза за сега обсъждат как да отго-

ворят на проектите за договорености.

"Официални лица съобщиха на "Файненшъл Таймс", че няма единно мнение за това как да преминават преговорите и кой да участва в тях", се казва в информацията на вестника.

Според неназовани чиновници ще бъде трудно да се намерят области, по които могат да бъдат проведени обстоятелни преговори. Работата е там, че алиансът отхвърля почти всички отстъпки, които биха могли да оказват влияние върху сигурността на неговите членове или върху суверенитета на Украйна, пише изданието.

САЩ обвини РФ в нарушение на правилата на СТО

Заместването на вноса, което Русия е въвела в отговор на санкциите на западните страни, поради ситуацията с Крим през 2014 г., нарушава нормите на Световната търговска организация (СТО), се казва в заявлението на търговския представител на САЩ Катрин Тай, предаде "Ведомости".

"В този доклад е предоставен обзор на продължаващото отклонение на Русия от насоките на Световната търговска организация (СТО), като недискриминационни практики, по-отворена търговия, предвидимост, прозрачност и лоялна конкуренция", се казва в заявлението.

По думите на Тай неспазването на нормите, правилата и ангажиментите на СТО поставя американските работници и предприятия в неизгодно икономическо положение и им пречи да се конкурират на равни условия.

Катрин Тай отбеляза, че търговското представителство на САЩ ще продължи да работи с партньори и да използва инструментите на СТО, за да "привлече Русия към отговорност за поведението ѝ в многостранната търговска система".

В доклада Тай изрази загриженост, че Русия продължава да прилага мерки за локализиране на производството, за да предостави преференции за местни стоки и услуги. Освен това властите на страната поддържат ограничения върху вноса в селскостопанския сектор, които не се основават на наука, и отказват да признаят гаранциите на други страни по отношение на стоки, предназначени за износ.

В документа се казва още, че руското заместване на вноса в ИТ сектора, като програмата за развитие "Цифрова икономика на Рус-

ката федерация", "предизвиква допълнителни проблеми за заместването на вноса".

"Тъй като икономиките по света бяха принудени да се свиват и свиват в отговор на пандемията от COVID-19, руското правителство изостри тези тенденции, като разшири контрола си върху руската икономика и затягане на търговските ограничения", се казва още в доклада.

Припомняме, че през 2014 г. Европейският съюз наложи санкции на Русия след присъединяването на полуостров Крим към състава на Руската федерация. В отговор руската страна наложи ембарго на хранителни продукти за някои стоки от тези страни. След като ограничиха вноса на някои чуждестранни стоки, руските власти започнаха политика по заместване на вноса с цел развитие на свои производства.

Как Западът се опитва да спре "Северен ток-2"

Западните страни, признавайки, че не могат да спрат реализацията на проекта "Северен поток-2", преминаха към друг вид действия и нарасналата активност на НАТО в Черно море потвърждава това, заяви официалният представител на МВНР на РФ Мария Захарова. Тя обърна внимание на думите на министъра на външните работи на ФРГ Аналена Бербок, която не изключва, че ескалацията на границата на Русия и Украйна може да повлияе на съдбата на "Северен поток-2".

"В основата на цялата тази провокационна дейност е дивата алергия на САЩ и НАТОвската общност, на мнози-

на представители на НАТО по отношение на енергийния, изгоден най-вече за Европа и отделни европейски страни проект. Е, не могат да се смирят, не могат да го приемат. Външно изглежда, че видяха, че е невъзможно по-нататъшно оказване на политически натиск, външно изглежда, че забелязаха, че агресивната риторика, шантажът също не доведоха до резултат и аз мисля, че преминаха към друг вид действие", каза Захарова в ефира на Youtube-канала "Соловьев Live". "Провокационната активност на НАТОвците в Черноморския регион демонстрира истинските им намерения", добави тя.

В Якутия е минус 55 градуса

В селището от градски тип Уст Нера в Якутия температурата на въздуха се понижи до минус 55°, съобщиха Якутското управление на хидрометеорология и мониторинг на околната среда на 22 декември. В сряда температура по-ниска от минус 45° бе регистрирана в 33 пункта за наблюдение, а по-ниска от 50° - в 16 населени пункта в Якутия. В републиката вали слаб сняг, има мъгла и лек вятър.

От управлението по образование на Оймяконски район на Якутия съобщиха, че от 22 декември учениците са преминали на онлайн обучение. За правото да се нарича най-студената точка на Северното полукълбо на Земята претендират два населени пункта на Якутия - Верхоянск и Оймякон. Там са били фиксирани температури по-ниски от минус 67° по Целзий. Във Верхоянск през февруари 1892 г. е била регистрирана температура минус 67,8 °.

22 декември се оказа най-студен и за Москва през последните 54 години. Температурата през нощта срещу сряда падна до минус 22,2°, а в района "Бутово" - до минус 22,9°.

Къде живее Дядо Мраз?

В Русия Добрият старец има извънградски резиденции, имена, къщи по цялата страна. Наричат го различно в зависимост от местните език и традиции.

ВЕЛИКИ УСТЮГ. Известният от 1212 година град става резиденция на Дядо Мраз през 1999 г. През последните години резиденцията е преобразена и приема все повече и повече гости. Веднага след дървените порти започва Приказната пътека - с къщичка на кокоши крака, мърмореща Баба Яга, мечок и вълк, вълшебен кладенец, разбойник със сандък на дървото и поляна на 12-те месеца. Пътеката води право към главния площад и дома на Дядо Мраз. В дървената къща - просторна и светла - Дядо Мраз приема гости, живее и работи. До къщата има комплекс за зимни забавления. Пощата на Дядо Мраз се пълни с хиляди писма от деца от цялата страна.

ЯМАЛ. Според легендата ямалският Дядо Мраз - Ямал Ири, е връстник на тундрата и на Полярния Урал, а вълшебна сила му вдъхват духовете на Севера. Срещата с вълшебника е в природно-етнографския комплекс "Горнокнязевск". Гостите посещават чум /къща на северните народи от прътове с обтегнати върху тях еленски кожи/, възят се на шейни, теглени от елени, пробват сушено еленско месо. Ямалският Дядо Мраз се отличава от събратята си по това, че е облечен в традиционно за ямалските народи облекло - малица и киси /шуба и ботуши от еленова кожа/, а лоджийският му пояс е украсен с орнаменти. Той има два основни атрибута - тояга и дайре. Брадата и мустаците му са големи и пухкави.

БЕЛОКУРИХА. Единствената Алтайска резиденция на Дядо Мраз е в Белокуриха. Тя работи във формат на интерактивен парк "Приказен край". За гостите има екскурзии по приказните локации, Дърво на заветните желания, кабинет на Дядо Мраз с колекция от тояги, Вълшебна поща, тронна зала с игри и хороводи. На територията има хъски парк за желаещите да се поюзят на шейни с кучешки впряг.

КЕМЕРОВСКА ОБЛАСТ. Главният Сибирски Дядо Мраз се е настанил в Кузбаския музей-резерват "Томская писаница". Той приема радушно гостите си с чай, с разходка с шейни с впрегнати маламути /отромни сибирски кучета/ и със снегоходи, с развлекателна програма - мастер класове по ко瓦чество и разходки с кон.

КОСТРОМА. Костромската земя става родина на Снежанка благодарение на драматурга А. Н. Островски. Затова главната зимна забележителност на града е резиденцията на Снежанка, разположена в центъра. Приказната внучка на Дядо Мраз има пощенска станция. В резиденцията, оформена в сино-бели цветове както е и облеклото на Снежанка, гостите ги очакват Стая на чудесата, Лаборатория на вълшебствата, лавка за подаръци.

УРАЛ. Близо до Екатеринбург има две резиденции - на Дядо Мраз във в.в. Верхне-Пийшмински район /Мостовое/ и на Урал Мраз, по-малкият брат на Дядо Мраз в Парка на приказките в Арамил. Уралските резиденции се отличават с интересни програми на открито, а мнозина отиват в Мостовое заради възможността да разгледат питомника за елени "Северно сияние".

КАЗАН. Татарският Дядо Мраз - Къш Бабай - е главната звезда на зимния Казан. Неговата приказна резиденция - "Гора на чудесата" се намира в село Нови Къйрлай. Главното тук е етнокултурният колорит, прекрасните одежди и развлекателно-познавателната програма. Свитата на татарския колега на Дядо Мраз - Шурале, Убърлъ Карчък, дяволчетата, Батър, влюбените Тохир и Зухра, Пазителят на драконите и Аждаха, развеждат гостите из парка.

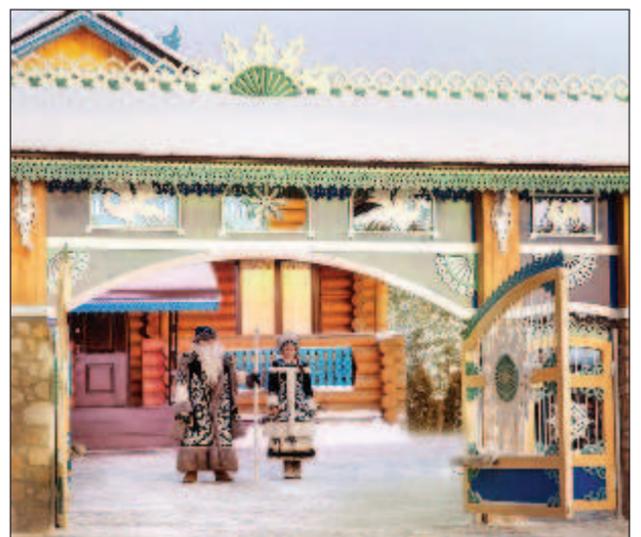
УДМУРТИЯ. Имението на удмуртския Дядо Мраз - Тол Бабай, посреща гостите с представление на уличната сцена с участие на персонажи от удмуртски приказки и легенди. За разлика от колегите си, Тол Бабай е облечен във виолетова шуба. Резиденцията на Тол Бабай се намира в село Шаркан, на 90 км. от Ижевск.

КАРЕЛИЯ. Център на народните тържества в Карелия е имението на Талви Уко. Карелският Дядо Мраз има истинска северна шапка от кожи и шуба в цвят бордо със снежинки. В имението има питомник за ездови кучета, предлагат се разходки с шейни с кучешки впряг по карелските гори. Талви Уко има и ферма с домашни животни. В резиденцията се предлага горски чай и карелски пирог.

ВОРОНЕЖ. Воронежката резиденция на Дядо Мраз извън града приема гости от 15 декември до 15 януари. Гид на гостите са Иван Царевич и Василиса Прекрасна. В уютната дървена къща има сладки подаръци, интерактивни игри, организират се мастер класове и новогодишни приключенски игри. Особености на тази резиденция са обособените фотозони и светомузикалната дискотека. Воронежкият Дядо Мраз има и още една резиденция - горска, където зимните развлечения са само на открито.

ШОС ще пресича опитите за външна намеса

Шанхайската организация за сътрудничество (ШОС) ще координира многостранните усилия за пресичане на опитите за външна намеса във вътрешнополитическите работи на държавите-членки на обединението, заяви във вторник генералният секретар на ШОС Владимир Норов.

"Главните принципи на дейността на нашата организация са ненамеса във вътрешните работи и уважение на суверенитета и териториалната цялост на държавите. ШОС е регионална организация от нов тип, която се стреми към равнопоставеност и отчита интересите на всяка държава", подчерта той на пресконференцията в отговор на въпрос на ТАСС за перспективите на многостранното взаимодействие за урегулиране на съответните въпроси върху основата на консенсуса на лидерите на Русия и Китай.

Генералният секретар на-

Пресконференция на генералния секретар на ШОС Владимир Норов

помни, че ШОС обединява страни, които се отличават по своя потенциал във военната и икономическата сфера. "Обръщаме внимание на световната общност, че е необходимо строго да се спазват върховенството на международното право, принципите на ненамеса във вътрешните работи, да се съ-

действа за засилване на ролята на ООН - каза Норов. - ШОС осигурява равнопоставеност на държавите и върху основата на консенсус взима своите решения. Нито една държава не налага на другите своята воля или интереси."

Както уточни Норов, заявленията, с които неотдавна излязоха лидерите на Ру-

сия и Китай по този въпрос, са поредното напомняне на всички онези, които имат намерение да се намесват във вътрешните работи на държавите, в частност - на страните от ШОС.

По-рано официалният представител на китайското Министерство на външните работи Чжао Лицзян съобщи за ТАСС, че китайските власти смятат ШОС за важна структурна сила за решаване на международните въпроси и организацията ще съдейства за укрепване взаимодействието между членовете на това обединение. Според него организацията, която през тази година отбелязва своята 20-годишнина, е съвсем нов формат за

толерантно сътрудничество, стимулиращ засилването на международната сплотеност.

През миналата седмица по време на диалога по видеовръзка с руския президент Владимир Путин председателят на КНР Си Дзинпин заяви, че правителствата на Китай и Русия трябва да оказват подкрепа на държавите-членки на ШОС, и да не допускат външна намеса в техните вътрешни работи. Както отбеляза Си Дзинпин, Путин и Москва от самото начало подкрепят високото равнище на стратегическото сътрудничество между участниците в това обединение и съдействат за укрепването на взаимното доверие между тях.

Осем страни са членки на ШОС - Индия, Казахстан, Китай, Киргизстан, Пакистан, Русия, Таджикистан и Узбекистан.

Четири страни са със статут на наблюдатели - Афганистан, Беларус, Иран и Монголия. Шест страни са партньори на ШОС - Азербайджан, Армения, Камбоджа, Непал, Турция и Шри-Ланка.

Думата осъди дискриминацията на сънародниците в Латвия

На свое заседание в края на миналата седмица Държавната дума прие декларация, която осъжда дискриминационната политика на латвийските власти по отношение на рускоезичното население в републиката.

"Депутатите от Държавната дума на Федералното събрание на Руската федерация решително осъждат политиката на Латвийската република, насочена към накърняване правата на руските сънародници, живеещи в тази страна", се казва в документа, внесен в Думата от фракцията на ЛДПР.

Като примери за такава политика са посочени прие-

тите през ноември в Сейма поправки в законите за шествията и обществените мероприятия, "в съответствие с които се въвежда забрана за използване на Георгиевските ленти по време на развлекателни и публични мероприятия, шествия и събрания".

"Депутатите от Държавната дума заявяват, че забраната за използване и носене по време на публични мероприятия на един от главните символи на великата победа над нацизма - Георгиевските ленти - нарушава правата и свободите на нашите сънародници и разделя латвийското общество по национален признак",

Протест срещу забраната за носене на Георгиевски ленти в Рига

се казва в документа. Думата посочва, че официал-

на Рига продължава да провежда цинично линия, насо-

чена към пренаписване на историята в угода на политическата конюнктура, към героизация на нацистките престъпници и техните помагачи сред местните колаборационисти.

"Подобна политика на властите на Латвийската република нарушава пряко принципите и нормите на международното право, в частност - Международния пакт за гражданските и политическите права, Международния пакт за икономическите, социалните и културните права, Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи", се казва в декларацията.

Задморските авантюри на САЩ изискват вниманието на световната общност

Претенциите към САЩ, засягащи американските военни авантюри и доставките на оръжие за терористи изискват по-голямо внимание от страна на международната общност, заяви в понеделник посланикът на Русия в САЩ Анатолий Антонов, коментирайки публикация във вестник "Ню Йорк Таймс" за систематично скриване на данни за гибел на мирно население при авиационни удари в Близкия изток и в Афганистан.

"Според предварителни оценки броят на жертвите на "точкови" атаки на Въоръжените сили на САЩ - 1500 цивилни лица - навява ужас - подчертава Антонов. - Сред загиналите са жени и деца. Тяхното убийство лежи на съвестта на онези във военното ведомство на САЩ, които побързаха да отчетат успехи в борбата срещу тероризма. Функционерите са загубили всякаво разбиране за безценността на човешкия живот."

"Ню Йорк Таймс" оповести, че Пентагонът умишлено е занижавал броя на жертвите сред мирното население при авиационните удари в Близкия изток

Посланикът отбелязва, че "невинното убиване е резултат от "честни грешки". "Бих искал да подчертая, че разкриващите се обстоятелства далеч не са единствените в поредицата престъпни грешки в задморските авантюри на Съединените

щати. И досега не са разследвани случаите на използване на боеприпаси с обеднен уран срещу Югославия, Сирия и Ирак, бомбардировките на иракската Фалуджа и сирийската Рака - посочва Антонов. - Без отговор остават и въп-

росите за доставките на оръжие от западните страни за терористичните групировки. Списъкът с претенции е голям и изисква по-сериозно внимание от страна на международната общност."

Миналата събота "Ню Йорк Таймс" съобщи, че американското военно ръководство не е разрешило да бъдат огласени данни за голям брой жертви сред мирното население, сред които и деца при нанасянето на авиационни удари в Сирия, Ирак и Афганистан през последните няколко години. Според сведения на вестника, чиито журналисти са се запознали с вътрешни документи на Министерството на отбраната на САЩ, ръководството на ведомството не е провеждало пълноценно разследване на подобни инциденти и не са предприемани мерки за тяхното предотвратяване в бъдеще.

Страницата подготви Влади Владков

Медведев се среща с президента на Монголия

Заместник-председателят на Съвета за сигурност Дмитрий Медведев се среща с президента на Монголия Ухнаагийн Хурелсух, който е на официално посещение в Русия.

"Много се радвам да ви видя отново в Москва. От момента на последната ни среща измина определено време. Това беше сложно време за всички, но е много хубаво, че вашата първа визита в новото ви качество като президент на приятелска Монголия се осъществява сега", сърдечно приветства своя гост Медведев.

Политикът отбелязва, че президентът на Монголия вече е провел разговор с руския лидер Владимир Путин и се е срещнал с председателя на Руската федерация Михаил Мишустин. "Това показва равнището на взаимоотношенията между нашите страни, равнището на приятелските връзки, които съществуват както по държавна, така и по партийна линия. Ние ценим високо факта, че избрахте Русия за вашето първо чуждестранно посещение", каза в заключение Дмитрий Медведев.

В Софии обсудили актуальные проблемы российских соотечественников

Ольга Гурская

В Софии 18-19 декабря 2021 г. прошла двухдневная международная конференция "Актуальные проблемы положения российских соотечественников, проживающих за рубежом. Международный опыт их защиты от дискриминации, притеснения и домашнего насилия". Организаторами конференции выступили двуязычная газета "Русия днес-Россия сегодня", Форум "Болгария-Россия", "Болгаро-Российский информационный пул". Соорганизаторами мероприятия стали болгарский Институт Лидерства при УНИБИТ и Фонд "Дометиян Митрополит Видински", при содействии Фонда поддержки и защиты прав соотечественников, проживающих за рубежом, а также Посольства Российской Федерации в Республике Болгария и Представительства Россотрудничества в Болгарии.

Основной темой стала защита российских соотечественников и их детей, проживающих за границей и предотвращение и противодействие домашнему насилию в отношении женщин и детей в Болгарии.

Конференцию открыла проф. Светлана Шаренкова благодарственными

Проф. Мариела Модева - директор Института Лидерства при УНИБИТ, проф. Светлана Шаренкова - издатель газеты "Русия днес-Россия сегодня", Лидия Шереметьева - координатор Форума "Болгария - Россия" во время открытия конференции

словами в адрес министра иностранных дел С. В. Лаврова и МИД РФ, а также руководству Фонда поддержки и защиты прав соотечественников, проживающих за рубежом, а также Посольства Российской Федерации в Республике Болгария и Представительства Россотрудничества в Болгарии.

Были озвучены приветственные письма вице-президента Республики Болгария Илианы Йотовой и омбудсмена Дианы Ковачевой. В видео обращении к конференции с теплыми словами заботы о соотечественниках обратилась Посол Российской Федерации Э.В. Митрофанова. Также прозвучали яркие приветствия посла доброй воли ЮНЕСКО А. Очировой, исполнительного директора Фонда поддержки и защиты прав соотечественников, проживающих за рубежом

Александра Удальцова и ректора Университета библиотекведения и информационных технологий проф. Ирены Петевой.

На мероприятии присутствовали: представитель Россотрудничества в Болгарии О. Широкова, представители посольства России в Болгарии А. Новоселов и Е. Меркулов, а также консульских служб Л. Агеева и А. Симонова.

В рамках конференции были оглашены доклады участников из Болгарии, России, Сербии, Латвии, Норвегии, Италии и др.

Как обобщение участники конференции приняли Резолюцию, в которой было внесено предложение о проведении следующего Форума "Балканская конференция о защите прав российских соотечественников" в Софии в общебалканском формате.

Главным организатором конференции выступила проф. Светлана Шаренкова, издатель двуязычной газеты "Русия днес-Россия сегодня".

РЕЗОЛЮЦИЯ

Международной конференции "Актуальные проблемы положения российских соотечественников, проживающих за рубежом. Международный опыт их защиты от дискриминации, притеснения и домашнего насилия" Болгария, София, 18-19 декабря 2021 года

Политика любого государства по обеспечению прав своих соотечественников является в мировом сообществе общепризнанной нормой цивилизованной внешней политики, подкрепленной национальными законодательствами большинства стран мира, имеющих зарубежные диаспоры. Для России защита своих граждан и соотечественников за рубежом закреплена в Конституции Российской Федерации положениями о защите прав и интересов соотечественников, сохранении общероссийской культурной идентичности, которые гарантируют условия для дальнейшего совершенствования государственной политики в отношении тех, кто волею судеб оказался за пределами отечества.

В этом направлении практическую работу по оказанию необходимой правовой помощи соотечественникам ведет созданный в 2011 году Фонд поддержки и защиты прав соотечественников, проживающих за рубежом.

Тема конференции обусловлена многолетним сотрудничеством двуязычной газеты "Русия днес-Россия сегодня" с Фондом при публикации материалов в рубрике "Право имеем" на страницах "Соотечественник".

Конференция "Актуальные проблемы положения российских соотечественников, проживающих за рубежом. Международный опыт их защиты от дискриминации, притеснения и домашнего насилия" стала площадкой консолидации взаимодействия и сотрудничества между болгарскими министерствами, ведомствами и организациями российских соотечественников, Посольством и Консульствами России в Болгарии.

Участники конференции обсудили проблемы, возникающие при реализации прав российских соотечественников, проживающих в Болгарии, такие как:

- вопросы семейного права, соблюдения Конвенции о правах ребенка, противодействия дискриминации российских соотечественников и домашнего насилия;

- вопросы сложности реализации своих прав российскими соотечественниками, проистекающие из болгарского законодательства о гражданстве и устаревших положений действующего по сей день Договора между Союзом Советских Социалистических Республик и Народной Республикой Болгарией о правовой помощи по гражданским, семейным и уголовным делам от 19 февраля 1975 года;

- проблемы, касающиеся положения российских соотечественников, не являющихся гражданами страны пребывания, введение рестрикций и ограничений в отношении детей-

неграждан;

- возможности, предоставляемые правозащитными организациями и Фондом поддержки и защиты прав соотечественников, проживающих за рубежом, российским соотечественникам, которые подвергаются дискриминации, притеснениям или домашнему насилию, в том числе возможности оказания им финансовой помощи;

- правила выезда за границу несовершеннолетних детей, рожденных в смешанных браках, с одним из родителей и необходимость согласия второго родителя на выезд ребенка.

Участники конференции считают важным:

- особо отметить всестороннюю поддержку российских соотечественников в Болгарии со стороны МИД России, Посольства России в Болгарии и Фонда поддержки и защиты прав соотечественников, проживающих за рубежом;

- поддержать инициативу, согласно которой дети, рожденные в смешанных браках, будут получать российское гражданство автоматически независимо от их места рождения, заявленную министром иностранных дел РФ Сергеем Лавровым на VII Всемирном конгрессе российских соотечественников, проживающих за рубежом;

- продолжить совместно с организациями соотечественников в Болгарии работу по предупреждению проблем, являющихся следствием правового нигилизма и незнания законов;

- поддержать законодательные инициативы, высказанные в ходе конференции и связанные с правовым положением российских соотечественников и их детей, в частности, касающиеся положений ст.12, ч. 2 Закона о болгарском гражданстве, предусматривающих обязательный отказ от российского гражданства;

- продолжить совместную дальнейшую работу по информированию российских соотечественников, проживающих за рубежом, используя опыт правозащитников Сербии, Италии, Латвии, Болгарии, Норвегии, Турции в сфере защиты российских соотечественников от дискриминации, притеснения и домашнего насилия;
- одобрить деятельность русскоязычной газеты "Русия днес-Россия сегодня" по повышению правовой грамотности соотечественников и предоставлению информации об изменениях законодательств обеих стран.

Конференция вносит предложение о проведении следующей международной конференции в Софии в общебалканском формате, исходя из того, что: для российских соотечественников, проживающих в балканских странах, характерна гомогенная социальная среда - сходные национальный характер, обычаи, традиции, семейные ценности, а также их объединяет близость с гражданами страны проживания, основанная на общности славянских корней, языка и христианской веры.

На стр. 6

В работе конференции приняли участие российские соотечественники, эксперты, представители МВД и других болгарских институций, Посольства и консульских служб России в Болгарии

Дни русского зарубежья в Болгарии. Подводя итоги

Виктор Леонидов, Дом Русского зарубежья им. Александра Солженицына, Москва, Россия

После революции и гражданской войны Болгария приняла тысячи русских беженцев. Бывшие подданные Российской империи активно включились в жизнь своей новой Родины и внесли огромный вклад в дело развития болгарской науки, промышленности и культуры.

Истории русской эмиграции на болгарской земле было посвящено немало научных форумов, книг и статей, но все равно эта тема остается бездонной. Слишком много человеческих судеб переpleпал страшный котел истории XX века.

Одним из главных участников деятельности по сохранению памяти о наших изгнанниках является Русский академический союз в Бол-

гарии имени профессора Александра Федотова (РАСБ) и его руководитель Сергей Александрович Рожков. Именно он выступил с инициативой проведения Дней русского зарубежья - форума, который еще раз напомнит о русских эмигрантах, живших на прекрасной болгарской земле. Инициативу поддержал Дом русского зарубежья имени Александра Солженицына и его директор Виктор Александрович Москвин. И вот 2 декабря в Российском культурно-информационном центре в Софии Сергей Рожков и представитель Россотрудничества Ольга Николаевна Широкова, советник Посольства Российской Федерации по культуре Алексей Новоселов торжественно открыли Дни русского зарубежья в Болгарии.

Выступавшие на церемонии известные деятели болгарской культуры говорили об огромном значении этого события, о том, насколько важно бережно хранить драгоценную память о том, что объединяет наши народы.

На следующий день представитель Дома русского зарубежья имени Александра Солженицына, известный историк науки Марина Сорокина провела круглый стол на тему "Русский некрополь

в Болгарии", я отправился в библиотеку имени Захария Княжеского в городе Стара-Загора, где представил уникальный дар Дома русского зарубежья этой библиотеке - 300 изданий на русском языке (мемуары, произведения российских религиозных мыслителей, альбомы по искусству).

жя имени Александра Солженицына, о создании первого в мире Музея эмиграции и недавнем праздновании 25-летнего юбилея Дома.

Завершился форум большим торжественным вечером в Мраморном зале, на котором присутствовали и выступали высокие гости.

Выступление Посла России в Болгарии Э.В. Митрофановой на презентации книги «Удавшийся побег»

Митрофанова в своем выступлении отметила огромное значение проведения "Дней русского зарубежья". О важности этого форума и об уникальной судьбе Никиты Дмитриевича говорили Председатель Правления Российского исторического общества Константин Ильич Могилевский и Директор Дома русского зарубежья имени Александра Солженицына Виктор Александрович Москвин. Подводя итоги, Сергей Александрович Рожков еще раз поблагодарил Посольство России в Болгарии, Дом русского зарубежья имени Александра Солженицына, Россотрудничество за помощь при проведении "Дней русской культуры", ставших значительным событием в истории культурных связей наших стран.

Светлана Тютюнджиева

Гала-концерт под таким названием, прошедший 10 декабря в Деловом и культурном комплексе Посольства Республики Беларусь в России, стал финальным аккордом Международного творческого проекта "Арт-панорама Россия 2021". Конкурсные выступления в номинациях хореография и театральное творчество, а также открытие выставки художественных работ наполнили этот творческий день. Конкурсные выступления в номинациях вокально-хоровое и инструментальное творчество прошли днем ранее в Московском Доме национальностей. Организаторы фестиваля: туристическая фирма "Илва" (Беларусь) и Международный фестиваль русской культуры "Истоки" (Россия), с которым у нашей газеты давние партнерские связи. В сентябре мы писали о торжественном открытии 10-го юбилейного фестиваля "Истоки" в столичном театре "Русская песня".

Открывая гала-концерт "Две сестры: Беларусь и Россия", президент международного фестиваля "Исто-

Две сестры: Беларусь и Россия

ки" Екатерина Сергеева сказала молодым артистам важные слова о дружбе между народами, которая, начавшись в детстве, с годами будет развиваться, укрепляя добрососедские отношения между странами. Будущее в руках молодежи, подтвердила соорганизатор события Лариса Петровская, генеральный директор

кампании "Илва". Также участников поприветствовали представители Посольства Республики Беларусь в Москве, Постоянного Комитета Союзного Государства, Комитета общественных связей и молодежной политики города Москвы, Московского Дома национальностей.

В фестивале приняла участие более 400 участников из разных городов России и Беларуси. На Гала-концерте участников фестиваля поддерживали известные артисты и члены жюри. Открыла концерт песня "Беларусь и Россия" в исполнении автора Заслуженного артиста России композитора Владимира Михайлова и лауреата Фестиваля "Истоки" Златы Маликовой. А в завершении концерта Народная артистка России Наталья Баннова исполнила песню "Гляжу в озера синие". Обладателями Гран-При фестиваля стали Колесников Варвара (Новополоцкий

государственный музыкальный колледж) и Московская городская творческая студия театр моды "Лаборатория "Дизайн-Мода", которые были награждены медалями гжельского промысла ручной работы, изготовленные мастерами Гжельского государственного университета.

Наш давний знакомый Фестиваль "Истоки", в котором неоднократно участвовали и побеждали юные певцы из Болгарии, развивается и расширяется. В январе 2022 года "истоковцы" включатся в "Арт-парад в Витебске". Проект будет не только творческим, но и образовательным - каждый участник сможет посетить мастер-классы от перво-классных педагогов и членов жюри и завести полезные знакомства. Обладатель Гран-при получит право на участие в официальных мероприятиях международного фестиваля искусств "Славянский базар в Витебске".

В Софии обсудили...

Со стр. 5

В конференции смогут принять участие представители Болгарии, Сербии, Северной Македонии, Черногории, которые объединяют славянские корни и православие, а также представители православных стран Греции и Румынии, как и Турции, с которой у балканских стран общая история, схожие ценности и географическая близость. Все перечисленные государства имеют многовековые, продолжающиеся по сей день крепкие связи и тесное сотрудничество с Россией.

Участники конференции обращаются к Фонду поддержки и защиты прав российских соотечественников поддержать данную инициативу. Конференция считает необходимым создание в Болгарии Центра правовой помощи соотечественникам для обеспечения эффективной юридической защиты и оказания консультативно-правовой помощи российским соотечественникам.

Участники конференции выражают признательность МИД России, в лице Посольства России в Болгарии, за помощь в проведении данной конференции, а также представителю Фонда за проведение мастер-класса и активное участие в работе конференции.

Было признано целесообразным направить резолюцию в Фонд поддержки и защиты прав соотечественников, проживающих за рубежом, а также всем болгарским и российским учреждениям, непосредственно связанным с защитой прав российских соотечественников.

"Лаборатория "Дизайн-Мода" перед выходом на сцену

Самый крестьянский поэт России

Николай Некрасов известен современным читателям как "самый крестьянский" поэт России: именно он одним из первых заговорил о трагедии крепостничества и исследовал духовный мир русского крестьянства. Также Николай Некрасов был успешным публицистом и издателем: его "Современник" стал легендарным журналом своего времени.

Николай Некрасов

Николай Некрасов родился 10 декабря 1821 года в небольшом городке Немиров Винницкого уезда Подольской губернии. Его отец Алексей Некрасов происходил из семьи некогда богатых ярославских дворян, был армейским офицером, а мать Елена Закревская была дочерью помещика из Херсонской губернии. Родители были против брака красивой и образованной девушки с небогатым на тот момент военным, поэтому молодые обвенчались без их благословения.

Впрочем, семейная жизнь пары не была счастливой: отец будущего поэта оказался человеком суровым и деспотичным, в том числе по отношению к мягкой и застенчивой супруге, которую называл "затворницей". Тягостная атмосфера, царившая в семье, оказала влияние на творчество Некрасова: в его произведениях часто фигурировали метафорические образы родителей. Федор Достоевский говорил: "Это было раненое в самом начале жизни сердце; и эта-то никогда не заживавшая рана его и была началом и источником всей страстной, страдальческой поэзии его на всю потом жизнь".

Раннее детство Николая прошло в родовом имении отца - селе Грешнево Ярославской губернии, куда семья переехала после отставки Алексея Некрасова из армии. Особенно близкие отношения сложились у мальчика с матерью: она была для него лучшим другом и первым учителем, привила ему любовь к русскому языку и литературному слову.

Дела в родовом имении были сильно запущены, дошло даже до судебных тяжб, и отец Некрасова взял на себя обязанности исправника. Уезжая по делам, он часто брал с собой сына, поэтому с ранних лет мальчику доводилось видеть картины, не предназначенные для детских глаз: выбивание долгов и недоимок с крестьян, жестокие расправы, всевозможные проявления горя и нищеты.

В 1832 году Некрасову исполнилось 11 лет, и он поступил в гимназию, где проучился до пятого класса. Учеба давалась ему тяжело, отношения с гимназическим начальством не ладилась - в частности, из-за едких сатирических стихов, которые он начал сочинять в 16 лет. Поэтому в 1837 году Некрасов отправился в Петербург, где должен был, согласно желанию отца, поступить на военную службу.

В Петербурге юный Некрасов понял, что образование интересовало его больше, чем военное дело. Вопреки требованиям отца и угрозам оставить его без материаль-

ной.

Со временем дела Некрасова стали налаживаться, и этап страшной нужды был пройден. К началу 1840-х годов он зарабатывал на жизнь тем, что сочинял стихи и сказки, выходявшие потом в виде лубочных изданий, публиковал небольшие статьи в "Литературной газете" и "Литературном прибавлении к "Русскому инвалиду", давал частные уроки и сочинял пьесы для Александринского театра под псевдонимом Перепельский.

В 1840 году за счет собственных сбережений Некрасов выпустил свой первый поэтический сборник "Мечты и звуки", состоявший из романтических баллад. Книга не имела особого успеха ни у читателей, ни у критиков. Сам Некрасов был огорчен первым поэтическим опытом и решил попробовать себя в прозе. Свои ранние рассказы и повести он писал в реалистической манере: в основу сюжетов легли события и явления, участником или свидетелем которых был сам автор.

С середины 1840-х годов

евского "Бедные люди". В конце 1846 года Некрасов вместе со своим другом, журналистом и писателем Иваном Панаевым, арендовал у издателя Петра Плетнева журнал "Современник". Молодые авторы, которые до этого публиковались преимущественно в "Отечественных записках", охотно перешли в издание Некрасова. Именно "Современник" позволил раскрыть талант таких писателей, как Иван Гончаров, Иван Тургенев, Александр Герцен, Федор Достоевский, Михаил Салтыков-Щедрин. Сам Некрасов был не только редактором журнала, но и одним из его постоянных авторов.

Период с 1848 по 1855 год стал тяжелым временем для российской журналистики и литературы из-за резкого ужесточения цензуры. Чтобы заполнить пробелы, возникшие в содержании журнала из-за цензурных запретов, Некрасов начал публиковать в нем главы из приключенческих романов, которые писал в соавторстве со своей гражданской женой Авдотьей Панаевой. Она скрывалась

ного содержания, Некрасов начал готовиться к вступительным экзаменам в университет, однако провалил их, после чего стал вольнослушателем филологического факультета.

Некрасов-старший выполнил свой ультиматум и оставил непокорного сына без финансовой помощи. Все свободное от учебы время у Некрасова уходило на поиски работы и крыши над го-

В редакции журнала "Современник": Авдотья Яковлевна, Некрасов, Чернышевский, Добролюбов и Панаев

ловой: доходило до того, что он не мог позволить себе пообедать. Некоторое время он снимал комнату, но в итоге не смог оплачивать ее и оказался на улице, а затем попал в приют для нищих. Именно там Николай открыл для себя новую возможность заработка - писал за небольшую плату прошения и жа-

Некрасов начал активно заниматься издательской деятельностью. При его участии были опубликованы альманахи "Физиология Петербурга", "Статьи в стихах без картинок", "1 апреля", "Петербургский сборник", причем последний имел особенно большой успех: в нем был впервые напечатан роман Досто-

под псевдонимом Н.Н. Станицкий.

В середине 1850-х требования цензуры смягчились, но у "Современника" возникла новая проблема: классовые противоречия раскололи авторов на две группы с противоположными убеждениями. Представители либерального дворянства выступали за реализм и эстетическое начало в литературе, сторонники демократии придерживались сатирического направления. Противостояние, разумеется, выплеснулось на страницы журнала, поэтому Некрасов совместно с Николаем Добролюбовым основал приложение к "Современнику" - сатирическое издание "Свисток". В нем публиковались юмористические повести и рассказы, сатирические стихи, памфлеты и карикатуры.

В разное время на страницах "Свистка" печатали свои произведения Иван Панаев, Николай Чернышевский, Михаил Салтыков-Щедрин, Алексей Толстой. Прило-

Иллюстрация к поэме "Кому на Руси жить хорошо"

Исполнилось 200 лет со дня рождения Николая Некрасова

жение впервые вышло в январе 1859 года, а последний его номер был выпущен в апреле 1863-го, через полтора года после смерти Добролюбова. Сам журнал был окончательно закрыт 28 мая 1866 года личным распоряжением императора Александра II. Это произошло на волне реакции после покушения на него Дмитрия Каракозова, у которого при обыске были найдены журналы "Русское слово" и "Современник".

После закрытия журнала Некрасов занялся изданием журнала "Отечественные записки", который арендовал у издателя Андрея Краевского. Одновременно с этим поэт работал над одним из самых масштабных своих произведений - крестьянской поэмой "Кому на Руси жить хорошо". Замысел поэмы появился у Некрасова еще в конце 1850-х годов, однако первую часть он написал уже после отмены крепостного права - примерно в 1863 году. Основой произведения стали не только литературные опыты предшественников поэта, но и его собственные впечатления и воспоминания. По задумке автора, поэма должна была стать своеобразной эпопеей, демонстрирующей жизнь русского народа с разных точек зрения. При этом Некрасов целенаправленно пользовался для ее написания не "высоким стилем", а простым разговорным языком, приближенным к народным песням и сказаниям, избилующим просторечными выражениями и поговорками.

Работа над поэмой "Кому на Руси жить хорошо" заняла у Некрасова почти 14 лет. Но даже за этот срок он не успел воплотить свой замысел в полной мере: помешала тяжёлая болезнь, приковавшая писателя к постели. Первоначально произведение должно было состоять из семи или восьми частей. Маршрут путешествия героев, ищущих, "кому живется весело, вольготно на Руси", лежал через всю страну, до самого Петербурга, где им предстояла встреча с чиновником, купцом, министром и царем. Однако Некрасов понимал, что не успеет завершить работу, поэтому свел четвертую часть повествования - "Пир на весь мир" - к открытому финалу.

При жизни Некрасова в журнале "Отечественные записки" были опубликованы только три фрагмента поэмы - первая часть с прологом, не имеющая собственного названия, "Последыш" и "Крестьянка". "Пир на весь мир" был напечатан только через три года после смерти автора, да и то с существенными цензурными сокращениями. Умер Некрасов 8 января 1878 года. Проститься с ним пришлось несколько тысяч человек, которые провожали гроб писателя от дома до Новодевичьего кладбища Петербурга.

(culture.ru)

Страницу подготовила Светлана Михова

2022

2022 година е наситена в руско-българския календар. Навършват се 30 години от подписването на договора за приятелство и сътрудничество между България и Руската федерация, 190 години от рождението на граф Игнатиев, 145 години от началото на Руско-турската война, от Шипченската и Плевенската епопея и 20 години от осветяването на храм паметника "Рождество Христово" в село Шунка

ЯНУАРИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
31					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ФЕВРУАРИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

МАРТ

П	В	С	Ч	П	С	Н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

АПРИЛ

П	В	С	Ч	П	С	Н
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

МАЙ

П	В	С	Ч	П	С	Н
30	31					1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

ЮНИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

ЮЛИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

АВГУСТ

П	В	С	Ч	П	С	Н
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

СЕПТЕМВРИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

ОКТОМВРИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
31					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

НОЕМВРИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

ДЕКЕМВРИ

П	В	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Его любили больше всех

100 лет со дня рождения Юрия Никулина

18 декабря, в день 100-летия со дня рождения легендарного, любимого миллионами зрителей актера, Народного артиста СССР Юрия Никулина, Московский цирк на Цветном бульваре собрал его коллег, цирковых артистов, ветеранов цирка, общественных деятелей на вечер, посвященный памяти народного артиста.

"Сегодня особенный день. И мы постарались собрать традиционно самых близких, самых преданных и любимых, потому что мы отмечаем 100 лет со дня рождения клоуна, киноартиста, телеведущего, замечательного человека Юрия Владимировича Никулина - моего отца. Это его цирк, это цирк, в который он влюбился с детства", - заявил, открывая представление, генеральный директор и художественный руководитель Московского цирка на Цветном бульваре, сын Юрия Никулина, Максим Никулин.

Он отметил, что Юрий Никулин захотел стать клоуном в детстве после посещения цирка. Его мама даже сшила ему клоунский костюм. В своей автобиографии Никулин писал, что никогда не забудет день, когда его, тогда еще пятилетнего мальчика, отец впервые повел в цирк. "И так началась любовь - любовь длиною в жизнь", - добавил художник.

В этот день на арену цирка вышли артисты самых разных жанров, среди них акробаты, жонглеры, воздушные гимнасты, дрессировщики, клоуны и многие другие. Среди выступавших была и воспитанница школы-интерната циркового искусства имени Юрия Никулина. Были номера с лошадьми, собаками, которых, как рассказал художник, очень любил Никулин. Выступления проходили в том числе под запись песен в его исполнении.

Авторы вечера постарались поделиться воспоминаниями обо всех важных вехах жизни Никулина: от первого знакомства с цирком, войны до встречи с супругой и работы в кино. Юрий Никулин прошел две войны, был награжден медалями. Потом он напишет, что почти семь

Народный артист СССР, советский и российский артист цирка, известный и любимый зрителями киноактер, цирковой режиссер, директор цирка на Цветном бульваре Юрий Никулин родился 18 декабря 1921 года в Демидове (ныне Смоленская область). В 1925 году он вместе с семьей переехал в Москву. В 1939 году после окончания школы был призван в Красную армию. Во время советско-финской войны зенитная батарея, в которую был направлен Никулин, находилась под Сестрорецком и охраняла воздушные подступы к Ленинграду. В Великую Отечественную войну он воевал под Ленинградом, в 1943 году получил контузию и лечился в госпитале. После окончания войны поступил в шко-

лу-студию разговорных жанров при Московском цирке на Цветном бульваре. Первое выступление на манеже состоялось 25 октября 1948 года. В 1981 году перешел на должность главного режиссера цирка на Цветном бульваре. С 1983 года являлся директором и художественным руководителем Московского цирка на Цветном бульваре. Именно при Никулине для цирка было построено новое здание, которое открыли в 1989 году. Цирк носит его имя с 1996 года. Юрий Никулин создал благотворительный фонд и помогает артистам цирка "Цирк и милосердие", который и сегодня оказывает поддержку ветеранам и молодым артистам. Умер Юрий Никулин 21 августа 1997 года на 76-м году жизни в Москве.

Так выглядит сейчас кабинет Юрия Никулина в цирке на Цветном бульваре

Максим Никулин об отце

Я редко видел отца в детстве, меня в основном растила бабушка. Но я на него не обижался никогда - я к его разъездам привык. Иногда я тоже ездил с родителями на гастроли, но когда был постарше. Очень сильно помогало, что я рос в большой дружной семье, в коммуналке, где все были родственниками практически.

Я был в окружении людей, любящих друг друга, дорожающих друг другом, уважающих, помогающих. А любую разлуку, самую долгую, всегда вместе легче пережить. Тем более что мама с папой из всех городов писали письма. Причем мама начинала, а папа заканчивал. И обязательно были всегда рисуночки, какие-то комиксы на полях. Я все это помню и храню.

Дни рождения отца дома мы никогда не отмечали: он это не любил. Говорил: "Лишний год прибавился - или отнялся, наоборот, ну и что?"

Самой комфортной его атмосферой был близкий круг

из членов семьи и близких друзей. Нас было тоже, конечно, немало - когда собирались все вместе, получалось человек 20-25, а то и 30. Я не скажу "быть самим собой", потому что он самим собой был всегда, с кем бы он ни был. Он разговаривал, вел себя одинаково как со мной, так и с президентом страны, с шофером, с дворником, с артистом, с министром, с человеком, который просто к нему на улице подошел. Это в нем, наверное, больше всего и ценили, это больше всего к нему привлекало людей.

Почему-то среди всех других советских артистов Никулина любили больше всех. И не за роли, не за актерское его мастерство и не за то, что он был замечательным клоуном смешным, а просто за человеческие качества.

...Отец со мной всегда общался на одном уровне. Он не снисходил до моего возраста, сразу для себя поставил, или это само собой

Максим единственный сын Юрия Никулина и его супруги Татьяны Николаевны Никулиной. У них трое внуков - Мария - врач нейрохирург, живет в Мюнхене, Юрий - руководитель отдела рекламы, PR-службы и спецпроектов Московского цирка на Цветном бульваре и Максим - продюсер, специалист зарубежного отдела цирка на Цветном бульваре

стало, что я такой же человек, как он. Не в том смысле, что прямо как со взрослым, а именно с равным. Не было такого вот сюсюканья как-то, умиления. Были отношения - отец и сын. Позже это стало отношениями, что можно сесть и вместе выпить, наравне пообщаться. И когда мне было пять-шесть лет, я помню, он разговари-

вал со мной, мы гуляли, когда он в Москве бывал. Он меня водил по местам своего детства: Маков переулок, показывал школу, где он учился, гаражи, по крышам которых они бегали пацанами. И для меня это было совершенно естественно. Не было никогда дидактики: "Что такое хорошо, что такое плохо". Не было каких-то жиз-

лет не снимал сапоги, гимнастерку и солдатскую шинель. Во время номера, посвященного этому периоду, на прозрачном полотне, которое окружило арену, транслировались кадры из фильмов о войне с участием Никулина, а в центре выступал воздушный гимнаст.

Цирковые артисты воссоздали и съемки "Кавказской пленницы": на арену выехал красный автомобиль из сцены погони в фильме. Автомобиль завис над ареной, а под ним артисты в образах персонажей картины исполнили акробатические трюки. Зрители очень тепло приветствовали каждое выступление, порой аплодируя на протяжении всего номера.

В конце вечера Максим Никулин вместе с сыновьями исполнил песню об отце, на арену вышли и правнуки Никулина, а потом и все выступавшие сегодня артисты. Как признался гендиректор, труппа цирка - это также его семья. С помощью искусственного интеллекта организаторам удалось воссоздать также образ самого Юрия Никулина, который обратился к зрителям со словами благодарности за сегодняшний праздник. В конце представления зал встал и долго аплодировал.

В фойе цирка открыта выставка, где можно увидеть фотографии Никулина разных лет, его клоунский костюм, костюм его персонажа из фильма "Кавказская пленница", письма Никулину от поклонников и боевые награды.

Накануне юбилейного вечера художественный руководитель Театра кошек Юрий Куклачев рассказал ТАСС, что знал Никулина лично, и охарактеризовал его как человека с притягательной, теплой энергией. "Он был очень такой человечный. Дело в том, что трудно это словами описать. Вот приходишь к человеку, подходишь, а от него теплом веет, он светится. Такая исходит от него энергия. Такое у него было притяжение", - поделился воспоминаниями Куклачев.

неутверждающих разговоров: "Послушай, сын..." Было нормальное, замечательное общение отца и сына. Но с другой стороны, я отца больше и лучше узнал, стал понимать и чувствовать за те два с половиной года, что мы здесь вместе работали, дверь в дверь, кабинет в кабинет и общаясь каждый день по несколько часов и после работы тоже. Но все равно мало. Мой младший сын, когда дед не стало, мы что-то сидели разговаривали, и он такой: "Какой же я счастливый, что знал дедушку. Только очень мало".

Пожалуй, наверное, тут можно говорить о дружбе, конечно. У меня не было такого чувства почитания его как человека высокого, недостижимого. Не было зависти, потому что таланту завидовать бессмысленно, тем более такому. Но была и осталась надежда исключительно только на то, что хоть чему-то я от него научился. Вот в это хочется верить.

Патриарх Кирилл поздравил жителей Казахстана

В преддверии 30-й годовщины независимости Республики Казахстан Святейший Патриарх Московский и всея Руси Кирилл записал видеобращение к гражданам этой страны:

"В суровые годы политических репрессий XX века сюда, в Великую Степь, привозили десятки тысяч заключенных и ссыльных, тех, кто принадлежал к разным национальностям и вероисповеданиям. Эта земля стала местом исповеднического подвига тысяч православных христиан, пострадавших от безбожной власти. Более 200 человек, засвидетельствовавших свою веру, были причислены к лику святых. Земля Казахстана освящена их трудами и подвигами, память о которых бережно хранит Русская Церковь.

Для многих людей, прибывших сюда далеко не всегда по своей воле, Казахстан стал поистине вторым домом, потому что жители этой земли не побоялись протянуть прибывшим руку помощи. Доброта и чело-

вечность были сильнее, чем страх перед наказанием, и это гостеприимство стало одним из краеугольных камней казахской государственности.

Для настоящего и будущего молодого страны неоспоримо значение трудов ее первого Президента Нурсултана Абишевича Назарбаева. Благо-

даря его активной деятельности, мудрой и взвешенной политике, искренней заботе о благе сограждан стало возможным создание атмосферы межрелигиозного и межнационального согласия. Нурсултан Абишевич положил начало добрым отношениям Церкви и государственной власти на всех уровнях, и сегодня эта политика успешно осуществляется нынешним Президентом Касым-Жомартом Кемелевичем Токаевым.

Сегодня к Православию в Казахстане принадлежит около одной трети населения республики. Отраднo, что праздник Рождества Христова на всей территории страны является выходным днем.

Хотелось бы также отметить проведение в Казахстане Съезда лидеров мировых и традиционных религий. Оно также стало возможным благодаря тому большому вниманию, которое государственные власти уделяют развитию межрелигиозного диалога.

Храню в своем сердце память о

посещении Казахстанской земли и желаю всем ее жителям крепкого мира, благополучного развития, сохранения и преумножения национального достояния. Будьте все здоровы и Богом хранимы!"

Ранее 16 декабря Святейший Патриарх Московский и всея Руси Кирилл в благословение казахстанцам передал в дар икону "Нерукотворный образ Господа Иисуса Христа", сообщил сайт "Патриархия.ru".

Патриарший дар будет пребывать в Вознесенском кафедральном соборе города Алма-Аты, отметившем историческую дату - 25-летие возвращения Русской Православной Церкви личным указом первого Президента Казахстана Н.А. Назарбаева.

Образ, подаренный Святейшим Патриархом Кириллом, будет доставлен в Вознесенский кафедральный собор Алма-Аты в праздник Рождества Христова, 7 января 2022 года, на великую Рождественскую вечерню.

Директор Европейского регионального бюро ВОЗ поблагодарил РПЦ

15 декабря 2021 года по благословению Святейшего Патриарха Московского и всея Руси Кирилла председатель Синодального отдела по церковной благотворительности и социальному служению епископ Верейский Пантелеимон встретился с директором Европейского регионального бюро Всемирной организации здравоохранения (ВОЗ) Хансом Клюге и представителем ВОЗ в Российской Федера-

ции Мелитой Вуйнович. Директор Европейского бюро ВОЗ поблагодарил Русскую Православную Церковь за помощь людям в пандемию, сообщил портал "Православие.ру".

На мероприятии также присутствовали директор и главный врач московской Больницы святителя Алексея Алексей Заров, руководитель направления больницы Синодального отдела по благотворите-

льности Наталья Шакуро. Участники встречи обсудили служение священников и добровольцев в "красных зонах" больниц, вопросы духовной и психологической поддержки больных с COVID-19.

"Прежде всего, позвольте выразить Вам огромную признательность и поблагодарить Святейшего Патриарха Кирилла и Вас лично за ту роль, которую Русская Православная Цер-

ковь играет во время пандемии, оказывая духовную поддержку и облегчая страдания людей в это очень сложное время. Позвольте поблагодарить Вас лично за труды по созданию специальных групп священнослужителей, которые оказывают духовную поддержку и дают наставления пациентам с COVID-19 во время этой болезни, тем самым защищая людей от одиночества, которое

вызвано отсутствием контактов с семьей и их близкими. Я очень благодарен за пастырскую помощь, которую оказываете Вы и Русская Православная Церковь, помогая найти утешение не только пациентам, но и медицинскому персоналу", - сказал директор Европейского регионального бюро ВОЗ. Важность духовной поддержки отметила и представитель ВОЗ в РФ Мелита Вуйнович.

Телеканал "Спас" удостоен премии Правительства России

17 декабря премьер-министр Российской Федерации М.В. Мишустин подписал распоряжение №3670-р о присуждении премий Правительства РФ 2021 года в области средств массовой информации, сообщил портал "Православие.ру".

В публикации на сайте Правительства РФ сообщается: "Всего будет вручено 20 наград по одному миллиону рублей. Персональных премий в 2021 году удостоены девять представителей средств массовой информации. Кроме того, награды получают 11 журналистских коллективов". Одним из журналистских коллективов, удостоенных правительственной премии, стал коллектив первого общественного федерального православного телеканала "Спас".

Напомним, премия учреждена постановлением Правительства РФ от 20 июля 2013 года в целях развития средств массовой информации и присуждается журналистам и руководителям СМИ, добившимся значительных результатов в профессиональной деятельности.

Встречаем Рождество Христово

Один из самых светлых, радостных и красивых праздников среди всех христиан - это Рождество Христово. Православная Болгария не исключение, поэтому, как и в любой другой европейской стране, праздник приходится на ночь с 24 на 25 декабря. Празднование Рождения Христа здесь, как и в любой православной стране, предвкушаются долгим постом.

Начинается праздник с вечера 24 декабря - наступает сочельник. Согласно церковным правилам и народной традиции, в этот день не едят до появления на небе первой звезды - в воспоминании о Вифлеемской звезде, указавшей волхвам путь к месту Рождества Христова.

Говорят, что Рождество (Коледа) в одиночку не отмечают - это семейный праздник. Принято собираться либо у родителей, либо всей большой семьей у старшего

в роду. До первой звезды хозяйка должна приготовить несколько постных рождественских блюд. На стол нужно выставлять нечетное число рождественских блюд - 7, 9 или 11. Существует версия, что можно подавать 12 кушаний, но эта идея явно менее распространенная. Блюда должны быть обязательно постными.

Дорогие читатели, в канун Праздника делимся рецептами традиционных блюд в православное Рождество в Болгарии.

Вариант из 7 блюд:

Обрядовый хлеб с монеткой или пожеланиями (питка с късмет), картофельный салат (вареный картофель, лук, зелень), суп из фасоли, долма (постни сарми), карамелизированные тыквенные кубики, ошав (компот из сухофруктов) и мед.

Вариант из 9 блюд:

Хлеб с пожеланиями (питка), паштет из фасоли, консервированный овощной са-

лат /туршия/, лютика из сушеного перца с картофелем, тушеная чечевица, перец, фаршированный картофелем, голубцы из кислой капусты с фасолью, штрудель с локумом и орехами, печеная тыква с компотом из чернослива, ошав, вареное пшено (жито). Так же на стол кладется чеснок, лук, орехи, мед и фрукты.

Ну и конечно же на праздничном столе должен присутствовать традиционный

пирог - (баница) с тыквой и горячее вино (греяно вино). А вот 25 декабря начинается праздник живота и на стол уже можно ставить блюда, приготовленные из мясных продуктов.

Светлого Рождества Христова и Счастливого Нового Года, дорогие наши читатели! Искренне желаем вам счастья, благополучия, крепкого здоровья, исполнения всех желаний и новых достижений!

Представители Церкви обсудили помощь семьям

В Общественной палате Российской Федерации прошел круглый стол "Особые дети - обычная жизнь. Нормализация жизни особого человека", организованный Центром лечебной педагогики "Особое детство". В круглом столе приняли участие Уполномоченный при Президенте РФ по правам ребенка Мария Львова-Белова, представители Церкви, некоммерческих организаций

(НКО), родители детей с инвалидностью, а также заместитель председателя Синодального отдела по церковной благотворительности и социальному служению иеромонах Пантелеимон (Алешин), поддерживавший родительское сообщество детей с инвалидностью в вопросах сопровождаемо-

го проживания и распределенной опеки. Участники встречи обсудили проблемы, с которыми сталкиваются

семьи с особыми детьми и взрослыми: раннюю помощь особым детям, образование, проблемы трудоустройства, сопровождаемое проживание, жизнь в психоневрологических интернатах, принятие закона, который позволит распределить опеку над особыми людьми между частными лицами и НКО, сообщил сайт "Патриархия.ру".

За Запада настъпи часът на истината

Москва предложи изход от конфронтацията и път към гарантирана сигурност

Министерството на външните работи на Русия разпространи миналия петък проекти за два документа - за договор със САЩ и споразумение с НАТО, които трябва да дадат юридически закрепени гаранции за взаимна сигурност. Те веднага бяха предадени във Вашингтон и Брюксел.

"Двата текста не са съставени на принципа на меню, откъдето може да се избира един или друг параграф, те взаимно се допълват и трябва да се разглеждат комплексно. Различните аспекти на тревожната ситуация в Европа, Евроатлантика и Евразия са разработени в документите по тази логика", обясни зам.-министърът на външните работи Сергей Рябков.

В проекта за споразумение с НАТО Русия предлага: алиансът поема задължението да изключи по-нататъшното си разширяване, включително присъединяването на Украйна. Да се откаже от своята военна активност на територията на съседните на Русия бивши съветски републики и в Източна Европа. С други думи, да не се разполагат нови въоръжения и контингенти извън страните, в които те са били разположени до 1997 г. - до приемането на страните от Източна Европа в НАТО.

Русия се задължава да не разполага ракети със среден и малък радиус на действие в райони, от които може да бъдат ударени територии на страни от НАТО. Аналогична е и стъпката, която се изисква от алианса. На ръководството на пакта е предложено двете страни да не гледат една на друга като на врагове, да бъде закрепено условието всички спорове да се решават мирно, да се въздържат от силови решения и от заплаха със сила.

Проектът за договор със САЩ за гарантиране на сигурността предполага, че Москва и Вашингтон няма да използват териториите на други страни за подготовка и осъществяване на нападение един срещу друг. Освен това двете страни ще се задължат да не правят учения, включващи сценарии, които симулират използване на ядрено оръжие и няма да подготвят военни от трети страни в използването на това оръжие. Москва призовава Вашингтон да си дадат взаимни гаранции да не разполагат ядрено оръжие в чужди страни, а ако някъде има такова, да го върнат на своя територия и да унищожат създадената в чужбина инфраструктура за неговото използване.

Трябва да се отбележи, че предложенията на Русия за постигане на гаранции за сигурността са обосновани и реализуеми при условие на отказ от страна на САЩ и НАТО от курса на конфронтация с Русия и от опитите тя да бъде обкръжена от тяхната военна инфраструктура. "Поетият от Запада курс е опасен за цялата европейска и глобална си-

гурност. Затова нашите предложения са реален принос в осигуряването на глобална стабилност", коментира руският сенатор и дългогодишен дипломат Константин Долгов. Той добави, че ако САЩ и НАТО "продължат да създават заплахи за сигурността на Русия, отговорът - както често е било в историята, ще бъде адекватно твърд, принципиален и крайно ефективен". Владимир Путин нееднократно е отбелязвал "червените линии" на Русия, прекра-

ча за такава възможност за развитие на събитията предупреди и ръководителят на руската делегация на преговорите във Виена по въпросите на военната сигурност и контрол над въоръженията Константин Гаврилов. "В НАТО съзнават, че е недопустимо постоянно да настъпват върху болезнените точки на Русия, иначе тя ще трябва да даде военен отговор. Разговорът трябва да бъде сериозен и всички в НАТО прекрасно разбират, че независимо от цялата им

лужават внимание.

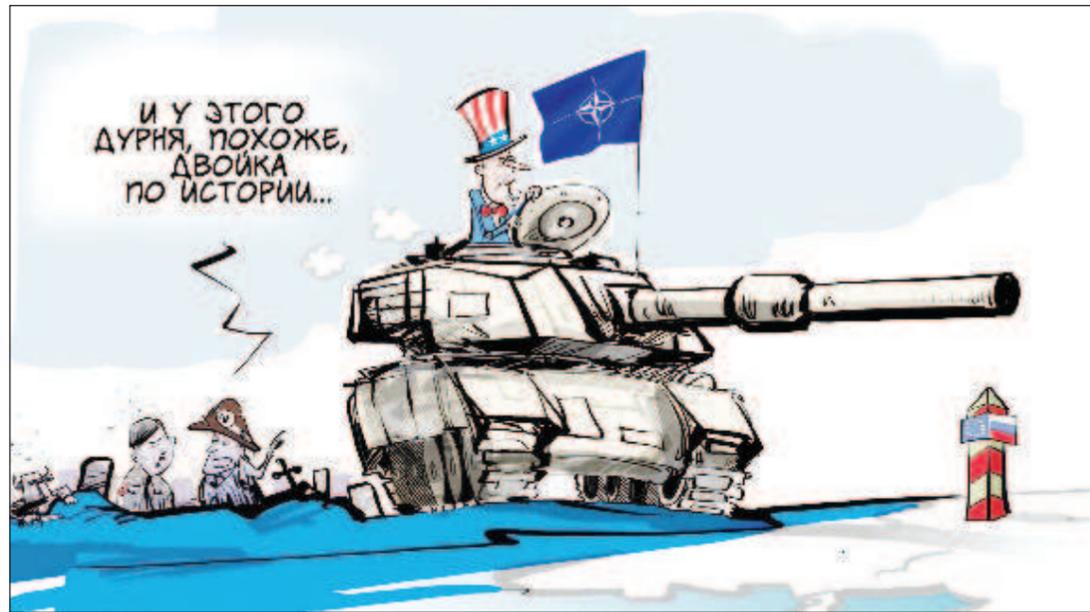
Във високите кабинети на ЕС пък се почувстваха засегнати от факта, че Москва е предложила на САЩ и на алианса проекти за договори и база за преговори, а е пренебрегнала "такава мощна и важна структура" като Евросъюза. Според върховния представител на Съюза по външните работи Жозеп Борел "участието на ЕС в предложените от Русия преговори е задължително". Остава да се установи с каква армия раз-

умерения тон и преговорите, основани на доверие", се казва в публикацията.

В замяна на това напълно в унисон с антируската психоза дебютира на поста си германският военен министър Кристина Ламбрехт. Своята първа визита в чужбина тя направи в Литва, където навести контингента от 500 служещи на вермахта - точно онези, които са част от натовското присъствие в бившите съветски републики и които Русия настоява да бъдат изтеглени. Там Ламбрехт - като "Отче наш", произнесе заклинанието "Русия е агресор и трябва да бъде наказана". След това излезе от шаблона и прояви креативност, твърде дефицитна в Европа. Настоя за жестоки санкции срещу Москва, но не като досегашните - изключване от SWIFT, забрана на "Северен поток-2" и прочее. "Трябва да използваме целия набор от инструменти и да се съсредоточим върху Путин и неговото обкръжение. Те носят отговорност за агресията и трябва да понесат персонални последици. Например, трябва да ги лишим от възможността да пазаруват в бутиците по Елисейските полята в Париж", заяви тя. Нищо чудно дамата да заслужи медал за гениалното си хрумване.

Не стоят със скръстени ръце и младевропейците. Те са готови с контрапредложения, само и само да не се стигне до диалог с Москва и до успокояване на разпалените около "руската агресия" страсти, за което бяха хвърлени толкова усилия и средства. Трима президентски ентусиасти - на Полша, Литва и Украйна, се събраха в Киев. Посъветваха се и предложиха да се концентрират войски на НАТО на "източния фланг и най-вече в Украйна". Стъпката ще бъде в "противовес на руско-беларуската интеграция, която нарушава баланса в региона". Настояха и за разработване най-малко на три плана - А, В и С, но не разкриха какви са те.

Ясно е, че от мнението на всички тези "независими" натовски съюзници не зависи нищо. Още по-малко зависи от десетките "независими" медии и техните "независими" анализатори. Всички много добре съзнават, че глобалната стабилност и сигурност днес зависи само от три центъра на вземане на решения и реално разполагащи със суверенитет, произтичащ от тяхната военна и ресурсна мощ - Русия, Китай и САЩ. Тази конфигурация бе потвърдена дори в Пентагона. В декларацията на китайското външно министерство Пекин вече официално подкрепи двата проекта на Москва. Тъкмо затова предложенията за постигане на гарантирана сигурност са отправени само към Вашингтон. Отговорът на САЩ се очаква до края на тази седмица.

ването на които ще доведе до реакция от нейна страна. Същевременно руският лидер винаги е подчертавал, че Русия няма интерес и не търси конфронтация.

Според политологът американист Дмитрий Дробницки "това е последният опит в писмена форма да се обозначат възможните параметри на съжителство между Русия и НАТО в Европа. Москва е формулира само минимума от онова, което би могла да поиска от Вашингтон". Според някои експерти по-вероятно е Западът да отхвърли предложенията на Кремъл и няма съмнение, че Москва вече има готов вариант на действие, който без съмнение ще бъде изключително твърд. От външното министерство заявиха: отговорът ще бъде военен и военотехнически. Той може да включва решение на Русия да разположи нови ракети със среден радиус в близост до границите с НАТО, да усили военната си дейност по тези граници.

Главният редактор на сп. "Русия в глобалната политика" Фьодор Лукянов напомня: "Всичко изложено в двата проектодокумента отразява позицията и претенциите на Русия, които отдавна бяха излагани, особено настоятелно през последните няколко седмици. Трудно е да си представим, че Западът ще приеме предложенията. Твърде вероятно е дори да не се съгласи да преговаря. Тогава трябва да се очаква, че Русия ще предприеме следващи стъпки, с които да демонстрира своята решимост да промени сегашната ситуация, без да чака съгласието на Запада".

Дватама президентски помощници - Ушаков и Съливън, в понеделник разговаряха по телефона

сила и мощ ще трябва да предприемат конкретни политически действия. В противен случай алтернативата е ясна - военен отговор на Русия. В отношението между Москва и Брюксел настъпи часът на истината", заяви дипломатът.

И в НАТО, и в Евросъюза обаче последва обичайната напоследък истерична реакция и отхвърляне на всяко предложение, което идва от Москва. Още преди да са отговорили от Вашингтон, генералният секретар на НАТО Йенс Столтенберг побърза пръв да отклони идеята за диалог с Москва. Според него Русия нямала право на сфери на влияние и претенции за безопасност. Нов диалог с нея би бил повторение на Ялтенската конференция и би означавал отстъпление на НАТО, а това бил "неправилен път". Но неговото мнение на практика няма никакво значение - мандатът на генсека на пакта изтича и той в момента е кандидат за поста за шеф на Норвежката национална банка. А компетентията на един banker по въпросите на мира и войната не зас-

полага ЕС и какви решения досега е вземал във военната сфера. Не по-малко интересно е с какви миротворчески решения се е проявил, къде мнението на ЕС в международните отношения е имало някаква тежест.

Държавните лидери на страните от НАТО и ЕС предпочетоха да изчакат и да не се произнасят по безопасността преди това да са направили във Вашингтон. С коментари и прогнози се занимават главно политолози и журналисти. В голям анализ немският Die Welt отбелязва, че "новият канцлер на Германия Олаф Шолц и неговата Социалдемократическа партия ще водят мека политика в отношенията с Русия, независимо от истерията на САЩ и Украйна. Причината за това е проста: Вашингтон е отвъд океана, а Москва - съвсем близо. Затова диалогът с нея трябва да бъде конструктивен и без следи от надменен тон. Словесният радикализъм в сегашната ситуация няма да ни помогне. За сваляне на напрежението трябва да заложим на диалога и дипломатията, на

Връзката наука и бизнес - тема на конгреса на РАН

"Направленията на национално-технологичния пробив 2030" бе тема на конгреса на Руската академия на науките, проведен в Москва. Участниците обсъждаха как да обвържат науката с бизнеса и наукоемкото производство. Отговорът на този въпрос в Русия се търси от деня, откакто бизнесът станал призната форма на обществените отношения. А в Годината на науката и технологиите /2021/ за това се говореше особено често, включително и на неотдавна проведенния конгрес в "Сириус", където над 3 хиляди

Президентът на РАН академик Александър Сергеев

изследователи, аспиранти, студенти и дори ученици от горните класове-победители на конкурси и олимпиади.

В голямата зала на академията, която може да побере целия състав на РАН /814 академици и 1040 член кореспонденти/ присъстващите не бяха много поради пандемията. Конгресът се предаваше онлайн. В залата бяха министърът на науката и образованието Валерий Фалков, ръководителят на компанията РЖД Олег Белозъров, генералният директор на "Росатом" Алексей Лихачов и др.

Президентът на РАН Александър Сергеев още в началото обяви основната тема: в страните, с които Русия има намерение да се конкурира и които иска да побеждава в областта на технологиите, съвременната иновационна система е изградена много ефективно. "Големите компании са основните играчи на пазара на високите технологии - умеят много ефективно да си сътрудничат с науката - заяви академик Сергеев. - Умеят да забелязват зараждането на ново знание, умеят да го подкрепят и бързо да го

превърнат в технологии, а технологиите - в продукт". След като получат печалба и свръхпечалба, щедро инвестират в науката. "Именно такава положителна обратна връзка между големия наукоориентиран бизнес и науката е визитната картичка на тези държави, с които искаме да се състезаваме", добави Сергеев. На конгреса, организиран съвместно с дружество "Знание", се изказаха ръководители, водещи специалисти и експерти от известни в Русия научно-производствени предприятия и компании.

Вузовете разказаха за постиженията си през годината

В края на Годината на науката и технологиите в Русия вузовете - участници в програмата "Приоритет 2030" разказаха за постиженията.

17-годишната Анастасия Журавльова страда от ревматоиден артрит. Сега пациентката има надежда - лекарството, разработено в Института по трансляционна медицина и биотехнологии на Московския държавен медицински университет "Сеченов". Препаратът е значително по-безопасен от всички досегашни аналози по света, съобщи телевизионният канал "Известия".

"Нашето лекарство въздейства на рецептора, който предизвиква това заболяване. То няма странични ефекти, които са свойствени на съществуващите в дадения момент препарати", казва зам.-директорът на института Владимир Трухан. Сеченовският университет е участник в програмата "Приоритет 2030". Проектът се реализира от Министерството на науката и висшето образование и стартира през юни 2021 г.

За свой научен пробив съобщават и от Балтийския федерален университет "Е. Кант". Сътрудниците на учеб-

В новите лаборатории на Сеченовския университет в Москва разработиха лекарство срещу ревматоиден артрит. Университетът заедно с още 11 вуза е включен в мрежата Национални медицински изследователски центрове /НМИЦ/

ното заведение изследват тромбоцитите със спектрограми. Методът позволява да се диагностицират сърдечносъдови заболявания.

"Ние наистина сме първи. В света няма учени, които да са стигнали толкова далеч в изучаването на тромбоцитите с методите на комбинирано разсейване на светлината", заяви директорът на Центъра за клинични изследвания на БФУ Владимир Рафаелски.

В програмата "Приоритет 2030" влизат 121 руски вуза. Лекарите активно се интересуват от техните постижения.

Райската ябълка е полезна в борбата с коронавируса

Поради високото съдържание на танини райската ябълка е много полезна в борбата с коронарусната инфекция. Това съобщиха диетологът и експерт по здравословно хранене Елена Соломатина в интервю за телевизионния канал "Москва 24". "Танините са антиоксидант, който има противомикробно, противовирусно и противогайбично действие. Той не позволява на вирусите да се размножават и освен това допринасят за заздравяване на рани", поясни експертът, като добави, че антиоксидантите могат да "изгасят" цитокиновия щурм, който разрушава тъканите на мястото на възпалението. Същевременно Соломатина

предупреди, че не бива да се прекалява с райската ябълка, защото прекалената ѝ употреба е опасна за здравия чревен тракт.

Освен това диетологът категорично забранява

райската ябълка на диабетици, на хора с наднормено тегло и страдащи от разстройство на стомашночревния тракт.

Соломатина поясни, че танините се съдържат не са-

мо в райската ябълка. На тези полезни за организма антиоксиданти са богати също така гроздето, касисът, боровинките и черьомухата.

Диетологът и имунолог Марина Аплетаева изброи веществата, които влияят върху антителата при COVID-19. По думите на специалистта имунната защита се понижава при недостиг в организма на белтъчини и витамини. Тя подчерта, че за най-ефективно поддържане на имунитета са необходими витамини D и C, както и незаменимите аминокиселини, сред които са триптофан - той е необходим на мозъка за изработване на серотонин, и фенилаланин, който отговаря за работата на щитовидната жлеза.

Разработиха "ръкавица" за снайперисти

Учени от Удмурдския държавен изследователски център разработиха специален защитен маншон за ръцете на снайперистите. Става дума за зимни камуфлажни "ръкавици", които спасяват пръстите от измръзване, съобщи пресслужбата на УдмФИЦ. Както поясни водещият научен сътрудник от отдела за моделиране и синтезиране на технологични структури на Института по механика професор Александър Ураков, неговата група е започнала работа в оръжейната сфера с изучаване на здравето на стрелците. Оказало се, че това било проблем за много страни със студен климат. "В едно изказване на президента на Европейската асоциация на термолозите Джеймс Мерсер във Франкфурт е обсъждан проблемът за неустойчивостта на пръстите на ръцете и измръзване на военнослужещите, преди всичко жени", каза ученият.

В резултат са се появили няколко варианта на маншони, предназначени за защита на ръцете на снайперистите при продължително изчакване и прицелване на студ, при снеговалеж и силен вятър. Конструкцията на маншона позволява не само да се стопли ръката, но и да се изхвърлят използваните гилзи в специален процес при замаскиране на стрелеца.

Изобретението може да се използва и за защита на ръцете на железопътните работници, енергетиците, представителите на други професии, които работят на открито при ниски температури, поясняват ученият.

Руски учени откриха рекордни залежи от лед на Марс

Това съобщи зав.-отделът по ядрена планетология на Института за космически изследвания /ИКИ/ на РАН Игор Митрофанов. Откритието е било направено в резултат на анализ на данни от руския апарат FRENД на борда на руско-европейския орбитален апарат TGO.

"Тази област се намира практически в центъра на Долината на Маринер. Това е малък каньон, който пресича големия. В област с площ 41 хил. кв. км. открихме 40% от масовата част на водата. Това е много, по площ - два и половина пъти повече, колкото Ладожското езеро. Това означава, че там трябва да има свободен лед. Това място е геоложки удоб-

но, най-голямото и съдържа най-голяма концентрация на лед", цитира "Газета.ру" думите на Митрофанов.

Ученият добавя, че руският апарат е способен да оценява потока неутрони, който посочва съдържанието на во-

дород под повърхността, на дълбочина до един метър.

"Водата на Марс може да е три вида. Абсорбирана вода като мокър пясък - тя може да е няколко процента. Второ - химически свързана вода, хидратирани ми-

нерали, които могат да натрупат до 15% вода по маса. Третият тип е свободен лед - по наши оценки характерната величина е 40%, при това грешките допускат, че концентрацията може да е до 100%, а хидратирани минерали не могат да победят толкова вода", поясни астрофизикът.

На 7 август NASA обяви, че търси доброволци за участие в експеримент по имитация на живота на Марс. Средата на обитаване, където четирима участници ще прекарат една година, е създадена с помощта на 3D принтер и се разполага в сградата на Космическия център в Хюстън.

Снимка на леда на Марс, открит от руски учени

Checkmate е в Топ-10 на постиженията във военната авиация

Най-новият лек изстребител Checkmate, разработен от компанията "Сухой", влезе в Топ-10 на постиженията в областта на военната авиация за 2021 г., съставен от водещото американско профилно списание Aviation Week & Space Technology.

В представянето се отбелязва, че Checkmate е в списъка на най-значимите постижения в областта на авиационната техника за 2021 г. наред с първия полет на "без-

пилотен водач" и първото дозареждане във въздуха, извършено от безпилотен летателен апарат.

Изданието отбелязва, че първият полет на Checkmate е планиран за 2023 г., а началото на серийното производство - за 2025 г.

За първи път лекият тактически самолет Checkmate беше представен на авиосалона МАКС-2021. Чуждестранната презентация на изстребителя се състоя

по време на авиационното изложение в Дубай през тази година. Checkmate включва всички най-съвременни разработки, сред които открита архитектура на построяване в интерес на клиента и уникални технологии за изкуствен интелект. Самолетът е построен с използването на технологията за малкозабележимост, снабден е с вътрешен отсек за авиационни средства за поразяване от класа "въздух-въздух"

Изстребителят Checkmate на авиосалона МАКС-2021

и "въздух-повърхност". Масата полезно натоварване надвишава седем тона. Изстребителят може да поразява еднов-

ременно до шест цели. Скоростта на едномоторния самолет е 1,8 Маха, а бойният му радиус е 3000 км.

Най-новият ракетен кораб на ЧФ изпълни артилерийски стрелби

Най-новият малък ракетен кораб "Циклон", чието включване в Черноморския флот (ЧФ) предстои, по време на държавните изпитания, изпълни успешно артилерийски стрелби, се казва в разпространено съобщение на пресслужбата на Черноморския флот.

"Екипажът на най-новия ракетен кораб "Циклон" проведе успешно изпитание на артилерийските комплекси с изпълнение на артиле-

Най-новият малък ракетен кораб "Циклон"

рийски стрелби на морския полигон на Черноморския флот. Артиле-

рийските стрелби бяха проведени в рамките на държавните изпитания

на кораба преди включването му в бойния състав на флота", се казва в съобщението.

Уточнява се, че екипажът на кораба е изпълнил задачите заедно с екип на завода производител. В морето бяха изпълнени стрелби от артилерийските установки в щатен режим по имитатори на морска, брегова и въздушна цел. Освен това в условията на използване на корабната артилерия бяха настроени и съгласувани

апаратурата на вътрешнокорабните системи и корабното въоръжение.

"Циклон" е кораб от проекта "Каракурт" и има на въоръжение универсален ракетен комплекс с ракети "Калибр", артилерийска установка АК-176МА, зенитен ракетен комплекс "Панцир-М", голямокалибрени картечни установки. Далечината на плаване на кораба съставлява 2500 мили, автономността на "Циклон" е 15 денонощия.

"Байрактар" е лесна цел за ПВО

Турските безпилотни летателни апарати "Байрактар" са лесни цели за такива комплекси за противовъздушна отбрана като "Панцир", каза в ефира на телевизионния канал "Россия-1" заместник началникът на Зенитните ракетни войски на Въздушно-космическите сили Юрий Муравкин.

"Това е много лека, много "лакома" за "Панцир" мишена", каза той. Според него "Байрактар" има такива скоростни и габаритни характеристики, че да се свали безпилотника не представлява никаква трудност дори за разчет, подготвен за оценка "удовлетворително".

Зенитен ракетен противовъздушен комплекс "Панцир-С"

"Важни са нюансите. Ако в "Панцир" няма разчет, ако "Панцир" не е в боен режим, то това е полигонна цел за тренировка на разчетите на "Байрактар" - поясни Муравкин в отговор на въпрос за причините за унищожаване на комплексите за ПВО от разчетите на безпилотните летателни апарати в Сирия и Либия.

По-рано чуждестранни медии поставиха под съмнение ефективността на руските комплекси "Панцир" в борбата с турските безпилотници. Както подчертават от Министерството на отбраната обаче, са унищожени машини, които не са били в боен режим или са били без екипажи.

Произвежданите от холдинга "Високоточни комплекси" зенитни ракетни противовъздушни комплекси "Панцир-С" са предназначени за близко прикритие на военни и граждански обекти, сред които комплекси за ПВО с голям обхват, от съвременни и перспективни средства за въздушно нападение. "Панцир", установен на автомобил за по-голяма мобилност, има на въоръжение две 30-мм оръдия, всяко от които може да извършва до 40 изстрела в секунда, както и 12 зенитни ракети. Комплексът е способен да поразява въздушни цели, летящи със скорост до 1000 м/сек. На дистанция от 200 до 20 хил. м.

Първият изпитателен пуск на "Сармат" ще е догодина

Първият изпитателен пуск на най-новата тежка междуконтинентална балистична ракета (МБР) с течно гориво "Сармат" ще се състои през 2022 г., съобщиха за ТАСС източник в отбранително-промишления комплекс.

По-рано се съобщаваше, че програмата за изпитания на МБР "Сармат" е променена и беше планирано вместо два пуска от космодрума в Плесецк да се осъществи един през декември.

Според събеседника на агенцията в случай на успешни пускове през 2022 г. ще бъде взето решение за приемане на ракетния комплекс на въоръжение в Ракетните войски със стратегическо предназначение и създаване на първия полк "Сармат" в Ужурското съединение на бойно дежурство в състав на команден пункт на полк и няколко шахтни пускови установки.

На 16 декември в ефира на телевизионния канал "Звезда" командващият Ракетните войски със стратегическо предназначение генерал-полковник Сергей Каракаев заяви, че първият полк, комплектуван със "Сармат", ще застъпи на бойно дежурство в края на 2022 г. в Ужурското ракетно съединение. Според него сега се извър-

Междуконтиненталната балистична ракета "Сармат" ще влезе в строя през първото тримесечие на 2022 г.

шва подготовката на инфраструктурата на Ужурската ракетна дивизия в Красноярския край.

През юни генералният директор на завод "Красмаш" Александър Гаврилов сподели пред ТАСС, че началото на летателно-конструкторските изпитания на ракетата е набелязано за третото тримесечие на тази година. По-рано също така се съобщаваше, че МБР "Сармат" ще постъпи на въоръжение още през 2021 г. През август при посещението си в Красноярския машиностроителен завод ръководителят на руското военно ведомство Сергей Шойгу заяви, че летателните изпитания на "Сармат" ще започнат през тази го-

дина и ще завършат през следващата, след което ракетата ще постъпи на въоръжение.

Ракетата "Сармат" е разработена в Държавния ракетен център "В. П. Макеев", чиято специализация е разработване на междуконтинентални балистични ракети с морско базиране. Според оценките на експерти МБР РС-28 "Сармат" е способна да достави разделяща се глава с маса до 10 тона във всяка точка на света както през Северния, така и през Южния полюс. Известно е, че досега са изпълнени три пуска на тази ракета от космодрума Плесецк.

Страницата подготви
Влади Владков

Основател и член на Световната асоциация на руската преса

ИЗДАВА „Българо-руски информационен пул“ ООД

ИЗДАТЕЛ Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на БРИП ООД

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
председател Проф. д. ик. н. Димитър ИВАНОВ

ЕКИПЪТ
Димитрина ГЕРГОВА - главен редактор, gergovad@abv.bg

Влади ВЛАДКОВ - заместник главен редактор vl_vladkov@yahoo.com

Светлана МИХОВА - mihova2011@yandex.ru

Светлана ТЮТЮНДЖИЕВА - svekla@abv.bg

Олга ГУРСКА - gurska@mail.bg

Коректор руски език Галина ЩЕРЕВА

Коректор български език Даниела ВАСИЛЕВА

1504 София, ул. „Шипка“ 34.
Телефон: 0879545297
Web адрес: RUSIADNES.BG

АБОНАМЕНТ И РЕКЛАМА:
02/944-10-26
Банкова сметка IBAN, BG13RZBB91551060220314,
Банков код BIC, RZBBBGSF
РАЙФАЙЗЕНБАНК АД

ПЕЧАТ Алианс медиапринт

Редакцията не рецензира и не връща материали

ISSN1313-7646

Маестро Гергиев открива новогодишната програма в "Зарядье"

Артистите от Мариинския театър под диригентството на Валерий Гергиев на 23 декември ще изнесат концерт в Москва и така ще открият празничната програма на зала "Зарядье", съобщиха за ТАСС от пресслужбата на благотворителния фонд на маестро. От там напомнят, че това е добра традиция за столичани и гостите на Москва.

На 23 декември в 18 ч. на сцената ще излезе симфоничният оркестър на Мариинския театър и под

диригентството на маестро Валерий Гергиев ще изпълни най-новогодишната музика - балета на Чайковски "Лешникотрошачката". Продължение на музикалната вечер в 21 ч. ще бъде концертът на "Страдивари-ансамбъл". Музикантите от този колектив свирят на старинни и уникални по звучене струнни инструменти, създадени от майсторите на кмеронската школа. Ще прозвучат произведения на Йохан Щраус, Имре Калман,

Валерий Гергиев и симфоничният оркестър на Мариинския театър ще зарадват публиката в Москва преди Нова година

Франц Лехар, Едуардо ди Капуа, Жан Офенбах. Вокалните партии ще изпъл-

нят сопраното Екатерина Санникова, тенорът Хамид Абдулов и баритонът Вла-

дислав Куприянов. Диригент ще бъде Лоренц Настурика-Гершовичи.

Наградиха първите лауреати на премията Russian Creative Awards

На тържествена церемония в зала "Зарядье" в Москва бяха наградени първите лауреати на националната премия в областта на креативната индустрия Russian Creative Awards. "Бяха подадени около 3 хиляди заявки и беше много сложно да се изберат най-добрите. Днес в залата присъстват топ-5 във всяка номинация и те всички фактически са победители. Много се гордеем с тях", каза директорът на Руската креативна седмица Марина Абрамова. Новата премия е уникална с това, че фактически обединява различни креативни индустрии - музика, саунд-дизайн, компютърна графика, кино, издателско дело и журналистика, архитектура и урбанистика, дизайн, телевизия, IT, мода, изкуство, нови медии. "Представителите на IT сектора можеха да гласуват за архитектите и урбанистите, а те пък - за музикантите. Това е синергия-

Москва получи новата национална премия Russian Creative Awards за креативен регион на годината

та на цялото креативно общество", поясни Абрамова. Най-добрите бяха избрани от няколкостотин експерти, а от тях голямо жури избра най-добрите. "Въпреки пандемията през тази година Русия осъществи пробиви в креативната индустрия. Убеден съм, че тези премии ще са летва, която ние с всяка изминала година ще повдигаме", каза началникът на управлението по обществени проекти към администрацията на президента на РФ Сергей Новиков.

Номинираните за премията бяха показани на големи екрани във формата на семка - такава е формата на самата награда, под звуците на балета на Игор Стравински "Жар птица". Същевременно на сцената бе представен пърформънс, поставен от хореографа Иля Оша. "Този балет е написан преди сто години и поръчан на Игор Стравински от един от лидерите на руската креативност от миналия век Сергей Дягилев. Усещате ли връзката между времената?", отбеляза режисьорът на церемонията Максим Диденко.

Абрамова напомни, че дизайнът на премията е разработен от екип от Санкт Петербургската държавна художествено-промишлена академия "А. Л. Щиглиц" "От семето расте всичко - идеята, проектът. Семето е метавселена", поясни тя.

В номинацията "Креативен регион на годината" призът се падна на Москва. За наградата в тази номинация се състезаваха Нижегородска и Уляновска област, Ханти-Мансийският автономчен окръг-Югра и Република Саха-Якутия.

Русия реставрира триумфалната арка в Палмира

Символичен старт на реставрацията на изключително ценния архитектурен паметник разрушен от терористите, даде двучасовият концерт на световноизвестния арфист и композитор Александър Болдачов на няколко десетки метра от основата на арката в Палмира. "Много бих искал да направя подарък на военните, които служат тук. Да изсвири нещо, което да ги вдъхнови, да украси всекидневието им. Виждах лицата, усещах емоциите, откликът бе прекрасен. Понякога дори в залата на филхармонията няма такъв отклик. Мисля, че хората тук са жадни не само за музика, за хора, но по принцип и за самия живот. Бих искал да ги зарадвам", каза Болдачов пред журналисти след концерта.

В течение на два часа той свири традиционна руска музика, включително и народни мелодии, "Време напред" на Георги Свиридов, хуершитски химн номер 6 за арфа /едно от най-древните записани музикални произведения/, собствени творби, както и песни на музиканти като Боб Марли и Фреди Меркюри. На концерта присъстваха руските

Арфистът Александър Болдачов изнесе концерт край руините на триумфалната арка в Палмира

специалисти, които възстановяват арката, руски и сирийски военни, журналисти.

Русия ще оглави кампанията по реконструкция на арката в Палмира. В проекта ще участват водещи специалисти от страната, научни и обществени организации, както и сирийски колеги и местното население. Ръководството на проекта е възложено на Института по история на материалната култура /ИИМК/ на РАН. Реставрацията ще започне с опясание на запазените части от разрушения културен памет-

ник, каза ръководителят на проекта по възстановяване на арката зам.-директорът на ИИМК Наталия Соловьева. Сред първите задачи е и да се оцени от какъв камък е направен обектът и съответно дали може наоколо да се намери идентичен на този исторически камък и доколко може да се използва наличният след взривяването на арката от терористите.

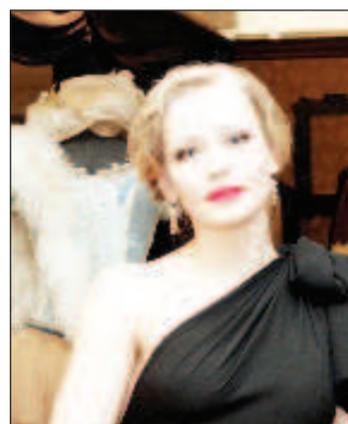
За почти двете хилядолетна история арката е преживяла само една реконструкция, изпълнена от французи през 1930 г.

Зрителите избраха най-добрите артисти за годината

Зрителите направиха своя избор. Проектът Кино Mail.ru анализира рейтингите, количеството на оценките и активността на ползвателите на страниците на актьорите през 2021 г. и определи лидерите в няколко номинации.

За актриса на годината бе избрана Юлия Пересилд, която рискува да излети в Космоса за снимките на филма "Вызов". В топ-10 са Светлана Ходченкова, Анна Михалкова, Оксана Акиншина, Виктория Исакова (лидер през миналата година), Даря Мороз, Любовь Аксенова, Ирина Розанова, Виктория Толстоганова и Олга Бодрова.

Артист на годината стана младият актьор, който буквално излезе на киноолимпала Юра Борисов. През миналата година той зае първо място в номинацията "Пробив на годината", а през тази година също толкова уверено оглави рейтинга на най-популярните ар-

Юлия Пересилд бе избрана от зрителите за актриса на годината

тисти. И това не е случайно - за тази година излязоха няколко филма с негово участие - "Петровы в гриппе", "Капитан Волконогов бежал", "Красный Призрак", "Герда" и "Купе номер 6". Последният, между другото, бе отличен с Голямата награда на журито на Канския

кинофестивал в номинацията "Златен глобус". В топ-10 на най-популярните артисти са Сергей Бурунов, Павел Прилучни, Дмитрий Нагиев, Виктор Хориняк, Никита Ефремов, Александър Устюгов, Александър Робак, Кирил Кяро и Павел Майков.

Очаквано филм на годината стана "Дюна" на Дени Вилнев, който впечатлява с мащаб, невероятна красота и тънкоост на социално-политическия контекст. След него са "Круэлла", "Главный герой", "Никто" и "Гнев чело-веческий".

Званието "Най-популярен филм" получи "Последний богатырь: Корень зла" на Дмитрий Дяченко.

А за най-добър чуждестранен сериал зрителите определиха "Мейр из Истанауна", сред руските сериали за първенец бе признат "Хрустальный". Като най-шумял сериал бе определен "Игра в кальмара".